

مرکز مجاز امام صادق (ع)

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (متاجر)

خيارات (عیب)

جلسه ۴۶

استاد وافی

صور خيار غبن: مشتري مغبون است

تصرف بايع در ثمن، موجب اسقاط خيار مشتري نيست، هر گونه تغييری باشد تفاوتی ندارد.

اگر عين ثمن باقی است به همان رجوع می شود و الا به مثل و قيمت رجوع می کند.

اگر مشتري در کالا تصرف کرده است، و تصرف انتقالي (فروختن) و مانعی (استيلاد امه) نباشد، می

تواند رد کند.

اگر مشتري در کالا اضافه ای ایجاد کرده است، به طريق اولی می تواند برگرداند.

اگر در کالا نقصی وارد کرده، یا اجاره داده و... دو وجه است، و ظاهر کلام فقها این است که مانع از

رد نيست.

در مورد نقص: اگر تصرف مشتري علت نقص باشد، باید ارزش پرداخت کند، ولی اگر از طرف علت

های طبیعی باشد، ظاهراً در این مورد نیز باید ارزش بدهد.

اگر مشتري زمینی خریده، و درخت کاشته است، باید درخت ها را بکند و پس بدهد، و نیازی به دادن

ارزش نيست.

در رساله محراب از امام صادق علیه السلام

خيار عيب

تعريف عيب:

عيب عبارت است از آنچه که از خلقت اصلی بیشتر یا کمتر باشد، اعم از آنکه زيادی یا نقصان عینی بوده، همچون انگشت زيادی یا صفت مثل اينکه مبيع عيب بوده و تب بر او عارض باشد، اگر چه زمان ادامه آن به مقدار يك روز بیشتر نباشد.

حكم عيب

در صورت وجود عيب در مبيع، مشتری با جهل به عيب در موقع خريدن مخير است بين ردّ معامله و يا گرفتن ارش.

تعريف ارش

ارش عبارت است از جزئی از ثمن که نسبتش با ثمن مانند نسبت تفاوت بين دو قيمت می باشد (قيمت صحيح و قيمت معيوب) بنابراین، مشتری همان نسبت تفاوت را از ثمنی که به بايع داده می تواند پس بگيرد: (عين آن تفاوت را نمی تواند پس بگيرد، بايد به نسبت، پس بگيرد)

فرع

اگر قيمت ها متعدد و مختلف بود، لازم است قيمت واحدی که نسبتش با تمام، مساوی باشد را اخذ کنند، بنابراین از دو قيمت نصف آن دو را و از پنج قيمت يك پنجم آنها را اخذ می نمایند. (معدل گیری)